

**Minuta reuniunii Sub-comitetului Sectorial Energie (SCS E) aferent celei de-a VI-a
reuniuni a Comitetului de Monitorizare pentru POIM 2014 - 2020**

din data 24.11.2017

Reuniunea din data de 24 noiembrie 2017 a avut loc în București, la sediul MADRPFE din bulevardul Ion Mihalache nr. 15-17, București.

Participanți: Membri cu drept de vot selectați pentru SCS E, observatori și reprezentanți ai CE. A fost întrunit cvorumul pentru luarea deciziilor în cadrul SCS E (17 membri cu drept de vot din 25, conform ROF). Lista completă a participanților este atașată prezentei minute.

Scopul reuniunii: examinarea progreselor în implementarea POIM pentru sectorul de energie, aprobarea Planului de acțiuni revizuit pentru condiționalitățile ex-ante, propunere de modificare a programului pentru sectorul de transport respectiv creșterea cofinanțării UE de la 75% la 85%, stadiul pregătirii proiectelor Transgaz, Transelectrica și Primăria Municipiului București, principalele probleme întâmpinate de beneficiari în pregătirea și implementarea proiectelor pentru sectorul de energie.

În deschiderea reuniunii SCS E, Dl. Cătălin GHERAN, director general DG PEIM, în calitate de șef AM POIM și de co-președinte al SCS Energie, alături de Ministerul Energiei, a prezentat stadiul general al implementării POIM și progresele înregistrate în sectorul de energie al POIM:

- a fost aprobat documentul privind actualizarea planului de acțiune revizuit cu privire la condiționalitatea ex ante pentru achiziții publice;
- a prezentat propunerea de modificare a programului pentru axele de transport, conform careia cofinanțarea UE crește de la 75% la 85% și scade cofinanțarea națională cu 10%, propunere care a fost aprobată în cadrul SCS Transport;
- pe axa prioritară 6 a crescut gradul de depunere a proiectelor;
- gradul de absorbție curent pentru POIM este de 5%, estimându-se o creștere de până la 8 % până la final de an; nivelul curent este comparabil cu cel aferent perioadei de programare 2007-2013 care a fost de 4%;
- este importantă finalizarea pregătirii proiectelor mari;
- de la ultimul CM a avut loc o misiune de audit a CE cu privire la sistemul de management și control, pentru care se așteaptă rezultatele;
- CE a rambursat aproximativ 400 milioane euro urmând că diferența de 10% din sumele solicitate să fie rambursată la încheierea anului financiar;
- nu există risc de dezangajare a fondurilor pentru anii 2017 și 2018, iar pentru anul 2019 acesta se va evalua în funcție de stadiul implementării proiectelor deja aprobate și de cel al promovării de noi proiecte.

Reprezentantul CE, dl. Damian COCARD, a semnalat faptul că a început implementarea proiectelor și că cel mai important aspect este ca aceasta să continue într-un ritm pozitiv.

Reprezentanta CE, dna. Valeria CENACCHI a precizat că implementarea și rezultatele fizice sunt cele mai importante în cadrul POIM.

Reprezentanta Ministerului Energiei și co-președintele SCS Energie, dna Dana CHIRVASE, a menționat faptul ca sursele regenerabile și eficiența energetică joacă un rol important și fondurile europene reprezintă un instrument valoros pentru obținerea economiilor de energie în domeniul eficienței pentru atingerea țintelor.

Domnul Cristian Marișteanu, director adjunct în cadrul Direcției Generale Programare, Evaluare și Contractare Proiecte (AM POIM), a făcut o prezentare a stadiului lansării apelurilor de proiecte pentru axele de energie și stadiul pregătirii portofoliului de proiecte din acest sector:

- apelurile aferente celor 3 ghiduri ale solicitantului pentru obiectivele specifice 8.1 și 8.2 (1 ghid), 7.1 și 7.2 (1 ghid) și respectiv 6.2 au fost lansate în iunie 2016;
- 2 ghiduri care au fost lansate în iunie 2016 (obiectivele specifice 6.3 și 6.1) vor fi reaprobatate și lansate în decembrie 2017 deoarece au fost constatate mici deficiențe constatate în evaluarea proiectelor în relație cu schema de ajutor de stat;
- 2 ghiduri au fost aprobate și lansate în luna mai 2017, cu depunere proiecte începând cu iulie 2017 (6.1 și 6.4);
- situația proiectelor depuse:
  - trend ascendent al depunerii proiectelor;
  - obiectivul specific 6.1, s-a primit un singur proiect de 4.45 milioane euro, pentru sectorul de distribuție de energie s-a aprobat un proiect de 2.6 milioane euro;
  - obiectivul specific 6.2, monitorizarea consumului de energie la marii consumatori industriali - 17 proiecte depuse, din care 4 proiecte au fost aprobate în valoare de 850.000 euro;
  - obiectivul specific 6.3, destinat monitorizării inteligente a consumului la utilizatorii casnici - 2 proiecte în evaluare;
  - obiectivul specific 6.4, s-au primit recent 2 proiecte depuse de 1 milion euro;
  - AP 7 termoficare: 7 proiecte aprobate din care 2 proiecte aprobate în valoare de 38,5 milioane euro;
  - AP 8, proiectele sunt în faza de pregătire: Transgaz și Transelectrica sunt încă în faza de pregătire;

La nivelul sectorului de energie din POIM sunt 33 de proiecte depuse, în suma de aprox. 448 milioane euro, iar rata de contractare este în prezent de 6%, cu un obiectiv de creștere a acesteia de până la 8% la finalul anului.

Pentru sectorul de termoficare, din cele sunt 8 orașe preselectate, au fost deja contractate 2 proiecte: Oradea, în valoare de 22 milioane euro și Iași, în valoare de 16 milioane euro, iar până la finalul anului se estimează depunerea a altor 2 proiecte: proiectul fazat Bacău, în valoare de 7.8 milioane euro și Focșani, în valoare de 13 milioane euro.

Pentru AP 8 sunt cele 2 proiecte Transgaz și Transelectrica. Pentru proiectul Transgaz s-a constatat o accelerare a pregătirii proiectului.

Pentru anul următor se estimează contractarea a unui număr de 7 proiecte, în valoare de 383 milioane euro reprezentând aproximativ 63% din alocarea sectorului de energie:

- proiectul de transport gaze naturale pentru asigurarea fluxului de gaze cu Moldova: 55 milioane euro,
- proiectul de transport energie electrică: 25 milioane euro,
- 5 proiecte noi de termoficare în București, Vâlcea, Timișoara, Bacău și Botoșani.

Dl. Damian COCARD, reprezentantul CE (DG REGIO), a întrebat dacă s-au lansat toate apelurile de propuneri de proiecte.

Dl. Cristian Marișteanu a răspuns afirmativ, cu mențiunea că 2 dintre acestea se vor relansa în decembrie 2017 (obiectivele specifice 6.1 și 6.3) ca urmare a revizuirii schemei de ajutor de stat,

pentru care se așteaptă publicarea în Monitorul Oficial. Până la finalul lunii ghidul solicitantului se repune în consultare publică pentru 10 zile, după care se vor deschide apelurile.

Dl. Damian COCARD a întrebat dacă s-a împartit OS 6.1 în două componente și dacă vor fi proiecte de cogenerare de înaltă eficiență doar în anul 2018 sau au fost preidentificate alte posibile proiecte.

Dl. Cristian Maristeanu a răspuns că pentru OS 6.4 nu au fost preidentificate proiecte de cogenerare și că au fost depuse recent 2 proiecte. Cu privire la OS 6.1, pentru distribuție, sunt proiecte în evaluare. Noua schemă de ajutor de stat vizează doar producția și contorizarea inteligentă.

În continuare, în cadrul SCS E, următoarele instituții au fost invitate să susțină prezentări cu privire la stadiul pregătirii proiectelor:

- Transgaz
- Transelectrica
- Primăria Municipiului București

Intervenții pe marginea prezentării Trasgaz a fost realizată de către dl. Radu Polizu, reprezentantul Societatea Română Geoexchange, dl. Cristian Marișteanu, director adjunct la AM POIM, și reprezentantul CE, dl. Damian COCARD:

1. Clarificări cu privire la necesitatea celor 2 stații de pompare pentru Republica Moldova pentru 100 km având în vedere experiența din România (în România există 1 singură stație la Barbătești și o stație la Bațanii Mari);
2. Dacă durata de timp necesară pentru contractarea motoarelor este inclusă în Studiul de Fezabilitate?
3. Când se începe construcția în teren a proiectului, și când se așteaptă depunerea primelor cheltuieli la AM?
4. Care este situația terenurilor pentru proiectul ce urmează a se dezvolta pe teritoriul Republicii Moldova; dacă s-a finalizat transferul de proprietate pentru România și Republica Moldova, dacă terenul este liber pentru construcție atât în România cât și în Moldova, inclusiv partea de finanțare pentru Republica Moldova, fiind un proiect transfrontalier.

Răspunsurile furnizate de către reprezentantul Transgaz, atât în cadrul reuniunii, cât și ulterior în scris:

1. Sunt similare cu stațiile de comprimare de pe proiectul Brua; conform calendarului de la Departamentul de Proiectare sunt în grafic și termenele asumate vor fi realizate. Soluția de construire a 2 Stații de comprimare reiese din calculele hidraulice efectuate, conform cărora se poate asigura obiectivul proiectului și anume asigurarea unei capacități de transport de 1,5 mld mc/an la granița cu Republica Moldova, la o presiune de 35 bari.
2. Durata de timp necesară achiziției grupurilor de comprimare a fost luată în calcul la elaborarea Studiului de fezabilitate, respectiv a graficului de realizare a obiectivului.
3. Conform estimărilor din Studiul de fezabilitate, prima Cerere de rambursare se estimează a se transmite la finalul anului 2018.
4. În prezent, pentru Republica Moldova, s-a efectuat identificarea proprietarilor de terenuri afectați, iar obiectivul a fost declarat ca fiind de utilitate publică prin Legea nr. 105/09.06.2017. Cu acordul Ministerului Economiei, respectiv al UIP, s-a elaborat caietul de sarcini pentru selectarea unui contractor care va întocmi dosarul cadastral, în baza căruia se vor întocmi convenții cu fiecare proprietar de teren afectat de construirea conductei. Proiectul este de interes național și va beneficia de prevederile Legii 185/2016 care permite accesul în teren; ocuparea terenurilor se va face respectând legislația în vigoare iar modalitatea prin care se va face, respectiv cumpărare sau închiriere se va stabili ulterior. Au fost obținute rapoartele de evaluare ANEVAR care stabilesc valoarea de circulație a terenurilor situate în localitățile Onești din jud. Bacău și Gherăiești din jud. Neamț. În

trim. I al anului 2018 Transgaz va efectua verificări cu privire la statutul juridic al terenurilor ce vor fi afectate de obiectivele supraterane și consultări cu proprietarii de terenuri în scopul verificării disponibilității pentru vânzarea și închirierea suprafețelor de teren.

Intervenții pe marginea prezentării Transelectrica au fost realizate de către dl. Cătălin Dragostin, reprezentantul Asociației Societaților de Servicii Energetice din România (ESCOROM), dl. Damian COCARD și Dna Andreea Carp, reprezentantul Societații Academice Române.

1. Ce este inteligent în construcția rețelei LEA de 400 KV care să vehiculeze 700-800 MW? Dacă cei 700-800MW preconizați a fi vehiculați sunt punctuali sau constanți? (întrebarea are în vedere fezabilitatea proiectului și măsura în care s-a considerat managementul inteligent al energiei luând în considerare alte opțiuni cum ar fi: stocarea energiei, managementul inteligent în rețelele existente și construcția unei noi linii de 700-800MW).
2. Dacă se vor construi în continuare în aceasta regiune centrale noi care folosesc surse regenerabile și care vor beneficia de LEA? Pentru Proiectul Coridorul PCI, coridorul de interconectare cu Bulgaria este nevoie de informații.
3. Dacă se poate preciza un termen cu privire la finalizarea activităților, respectiv finalizare CBA, studiu de fezabilitate, cerere de finanțare, autorizarea lucrărilor, ordinul pentru scoaterea terenului din fondul forestier, legea privind amenajarea teritoriului și urbanismul, legea de considerare a proiectului de interes național;

1. Reprezentantul Transelectrica a răspuns că înainte de studiul de fezabilitate se face o analiza de sistem care demonstrează necesitatea construirii unei asemenea linii. Precizează că nu se pot oferi detalii tehnice și invită la Transelectrica pentru discuții cu specialiștii în domeniu pentru clarificarea anumitor probleme.

Reprezentantul ESCOROM face precizarea că se pot asigura 800MW respectiv 1000 MW de consum în toată zona Dobrogei și limitrofă fără a fi nevoie de mutarea a 800MW din Dobrogea în altă zonă. Se pune sub semnul întrebării cheltuirea unor fonduri, având în vedere această decizie de investiție.

Reprezentantul Transelectrica a precizat că pentru a fi inclus în Planul de Dezvoltare RET a fost transmisă toată documentația la ANRE și acceptată de către aceasta. Manifestă o rezervă față de considerațiile făcute de reprezentantul ESCOROM.

2. Cu privire la întrebarea despre construcția altor centrale bazate pe surse alternative nu doar eoliene în zonă, reprezentantul Transelectrica a răspuns că se pot presupune că sunt și centrale fotovoltaice, dar nu are un răspuns clar în zona Dobrogea, se cunoaște că sunt centralele eoliene, dar se poate transmite pe email răspunsul cu privire la existența altor centrale instalate pentru surse regenerabile.

Cu privire la întrebarea dacă proiectul este inclus în clusterul "Bulgaria-România, creșterea capacității - în prezent cunoscut sub numele „Black Sea Corridor”-, răspunsul este afirmativ, din clusterul Black Sea Corridor făcând parte Proiectele Linia internă între Cernavoda și Stâlp și Linia internă între Gutinaș și Smârdan.

3. Cu privire la a treia problemă s-a precizat că ACB este în curs de finalizare și că există toate documentele, acestea trebuind aprobate. Totodată s-a menționat că se estimează depunerea cererii de finanțare în trimestrul II din 2018.

Reprezentantul CE a precizat că dorește să dea un răspuns la întrebări respectiv că nu vor fi alte energii regenerabile în zona Dobrogei, că nu există dezvoltări de capacități noi pentru încălzire și cogenerare, și că cel mai important aspect este integrarea energiilor regenerabile existente într-un management inteligent. De asemenea, menționează că există și alte elemente suplimentare care trebuie luate în considerare respectiv rețelele inteligente. Totodată reprezentantul CE a solicitat

Transelectrica o descriere clară a graficului proiectului și o confirmare cu privire la respectarea strictă a acestuia (Transelectrica a transmis către AM POIM graficul detaliat al activităților realizate și care urmează a fi realizate).

Intervenții pe marginea prezentării Primăriei Municipiului București au fost realizate de către dl. Cătălin GHERAN, reprezentantul AM POIM și co-președintele SCS Energie, dl. Catalin Dragostin, reprezentantul Asociației Societăților de Servicii Energetice din România (ESCOROM), dna Claudia STAICU, reprezentantul ARPEE, Dl Radu Polizu reprezentantul Geoexchange și reprezentantul CE, dl. Damian COCARD:

1. Când se estimează finalizarea Studiului de fezabilitate privind activitățile, termenele și sumele prevăzute pentru PMB în cadrul Axei Prioritare 7.2 POIM?
Cum se vor corela acestea cu cele 4 miliarde euro planificați pentru următorii 5 ani prin „Strategia de alimentare cu energie termică a Municipiului București” aprobată de către Consiliul General în luna iunie 2017? Din păcate, această „Strategie” Nu respectă Directiva 2012/27/EC și politicile energetice stabilite prin Legea 121/2014 conform căreia, pentru a obține un sistem de termoficare eficient energetic trebuie asigurat un procent de min 50% energie produsă din surse regenerabile, recuperări de energie secundară, cogenerare de înaltă eficiență energetică sau combinații ale acestea. În „Strategia de alimentare centralizată cu caldură a Municipiului București” NU se menționează nimic despre energia biogazului produs de metantancurile de la Glina și nici de „Geotermalul de București” de 40C valorificabil cu ajutorul pompelor de căldură geotermale în aplicații de încălzire centralizată la nivel de cvartal și nici despre obligațiile României de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. O analiza preliminară pe care am discutat-o cu RADET arată că, dacă numai 10% din capacitatea termică ce urmează a fi modernizată în cadrul SACET o reprezintă ENERGIE REGENERABILĂ în TANDEM cu Cogenerare de înalta eficiență atunci POLUAREA datorată termoficării din Municipiul București scade cu peste 50% iar factorul de energie primară scade de la 2,5 Mwhgas/MWh, cât este astăzi, la sub 1,418 MWhep/MWh cât este angajamentul României pentru anul 2020 înscris în „Planul National de acțiune în domeniul Eficienței Energetice” Iași, totodată, „Subvenția Municipală la încălzire se reduce semnificativ pe parcursul realizării lucrărilor de investiții în surse regenerabile.
2. Câți km de conductă se pot înlocui într-un an?
3. Cum se poate asigura un numar de apartamente actual conectate astfel încat Planul de afaceri să fie viabil?
4. Detalii cu privire la obținerea contractului de delegare?
5. Ce se întâmplă în situația în care într-un bloc nu este același sistem de încălzire având în vedere că scade eficiența energiei în acest bloc?
6. Având în vedere discuțiile cu BERD, JASPERS, BEI, cum se coordonează aceste măsuri cu proiectul care se desfășoară în prezent? Presupunere că în prezent s-a rezolvat problema de tarifare pentru distribuție și se va rezolva probabil în contractul de delegare, se pot produce alte impacturi asupra tarifului ceea ce conduce la reevaluarea proiectului; Prezentarea unor informații mai concrete pe baza unor ipoteze reale pentru Transelectrica. Cum se încadrează toate activitățile desfășurate de asistență tehnică de la BEI, BERD, Jaspers cu celelalte activități din proiect?
7. Pentru construcția celor 500 km există o ierarhizare a sectoarelor?
8. Care este statutul juridic Radet, ELCEN, PMB sau simbioza acestora?
9. Strategia nu a fost aprobată în luna iulie, la ultimul subcomitet. Strategia are lacune: investițiile în valoare de 4 miliarde euro se fac până în 2024 iar reducerea consumurilor în transportul energiei de la 30% la 15% este etapizată și raportată peste 25 ani, respectiv 2042; strategia nu prezintă indicatori de eficiența energetică (sunt 2 indicatori specifici pentru eficiența energetică: consumul de energie primară pentru producerea energiei termice la consumatorul final și emisia specifică de gaze cu efect de seră); unitățile ELCEN au randamentul termic net de 63% ceea ce înseamnă o pierdere de 27% la producerea căldurii și nu se cunoaște costul cumpărării ELCEN, datoria furnizorului de gaz al ELCEN; în prezent indicatorul eficienței energetice este de 2.5MW; strategia trebuie să precizeze care

sunt măsurile pentru scăderea celor 2.5 MW de gaz astfel încât consumul de energie primară să fie de 1.418 megawati/ora (pierderea acceptată trebuie să fie de 15% la care se adaugă consumurile electrice pe distanțe mari); sunt necesare distanțe mai scurte, rețeaua trebuie regândită, pierderile să fie fezabile. Nu sunt prevăzute în strategie: metantancurile de la stația de epurare, deșeurile menajere - amplasamentul centralei de ardere a deșeurilor, apa termală care se găsește la 1 km adâncime, Casa Presei - grup de cogenerare de înaltă eficiență energetică.

Se solicită supunerea la vot în cadrul SCS Energie modificarea strategiei.

Reprezentantul PMB a precizat că în urma consultării cu echipa Jaspers se va finaliza în luna iulie 2018 studiul de fezabilitate cu analiza CBA și partea tehnică.

Reprezentantul AMPOIM și co-președintele SCS Energie a precizat că se va solicita către CE modificarea indicatorilor la 200km de rețea.

Directorul general al operatorului Radet SA, a menționat cu privire la întrebarea legată de Strategia de Termoficare a Municipiului București, că acesta a fost aprobată de Consiliul General în iulie a.c., în urma unui proces de dezbatere publică. Totodată a precizat că există deschidere pentru utilizarea altor resurse regenerabile. De asemenea a precizat că deși țevile sunt mai vechi de 30 de ani și trebuie înlocuite, sistemul centralizat este cel mai performant pentru Municipiul București, că s-a reușit să se reabiliteze aproximativ 10-15 km/an și prin proiect s-a propus reabilitarea a 35 km/an.

Reprezentantul PMB a răspuns, cu privire la contractul de delegare, că s-au început demersuri în cadrul PMB și Radet astfel încât în martie-aprilie să fie o formă finală a acestuia, dar că nu se pot oferi mai multe detalii având în vedere că sunt aspecte ce țin de procesul de reorganizare.

Reprezentantul Radet a mai precizat că Radet încearcă să stabilizeze piața, fapt demonstrat și de scăderea ritmului debranșărilor față de anul trecut (1000 cereri anul trecut versus 400 cereri anul curent). Precizează de asemenea că acest sistem centralizat este al II-lea doilea din lume după Rusia și se dorește păstrarea și dezvoltarea pentru noi ansambluri rezidențiale, fiind în acest sens purtate discuții cu dezvoltatorii.

Referitor la întrebarea privind scaderea eficienței energetice ca urmare a faptului că nu există același sistem de încălzire într-un bloc, reprezentantul Radet a răspuns că se încearcă oferirea unui serviciu de calitate și, dacă se decide debranșarea, este o opțiune a populației, neputându-se impune rebranșarea.

Reprezentantul PMB a menționat că există o prioritizare pentru 500 km, din care, în prezent se lucrează la prioritizarea pentru 200 km din POIM.

Reprezentantul Radet a precizat, în legătură cu tariful, că acesta s-a modificat în Consiliul General acum câteva luni (tarif pe care se bazează sustenabilitatea planului de reorganizare al Radet cu avizul ANRE și al Consiliului General). De asemenea a precizat că s-a rezolvat prioritizarea după metoda de management FAZI cu criteriile de prioritizare și că se va lega în această prioritizare și următoarea fază pentru restul de 200KM. Precizează că principalele activități au fost aprobate cu BERD, că urmează demararea procedurii de AT și că este în curs de elaborare cererea de finanțare. A fost apreciată expertiza oferită de JASPERS, urmând noi întâlniri cu experții JASPERS la jumătatea lunii decembrie pentru partea tehnică și analiza cost-beneficiu.

Cu privire la intervenția Dlui. Radu Polizu privind Strategia de termoficare a Municipiului București, președintele SCS Energie a comunicat următoarele:

- strategia nu se poate supune la vot deoarece aceasta nu face obiectul aprobării în cadrul SCS E sau CM POIM, aceasta reprezintă un document promovat de municipalitate care a fost supus consultării publice de către PMB

- observațiile formulate urmează a fi comunicate către PMB solicitându-se un răspuns scris cu privire toate aspectele ridicate
- proiectul, care va fi finanțat prin POIM, este într-un stadiu incipient, dar se va avea în vedere ca aspectele ridicate să fie clarificate până la depunerea cererii de finanțare, inclusiv cu sprijinul JASPERS
- este necesară notificarea de ajutor de stat către DG Competition
- operatorul este momentan în procedura de insolvență
- discuțiile cu BERD și AM POIM sunt din perspectiva Asistenței Tehnice instituționale și nu vizează aspectele privind acordarea împrumutului
- BEI și JASPERS au alocat 2 experți tehnici pentru acordarea sprijinului necesar municipalității în pregătirea proiectului, sprijin care se estimează a fi necesar pentru o perioadă de 1 an

Cu privire la problematica ridicată de dl. Polizu, reprezentantul Radet, a menționat că sunt deschiși la alte surse alternative pentru compensarea anumitor pierderi, că strategia poate fi amendată iar rețeaua se redimensionează, în sensul scăderii acesteia cu 1-2 diametre. Precizează de asemenea, că, nivelul pierderilor de 15% este cuantificat la nivel național.

În continuare, președintele SCS Energie a menționat urmatorul punct de pe ordinea de zi, respectiv problemele întâmpinate de beneficiari în pregătirea proiectelor și face următoarele precizări:

- la nivelul beneficiarilor se remarcă o capacitate redusă în pregătirea și implementarea proiectelor, o calitate slabă a documentațiilor (justificări, prezentări necorespunzătoare, schimbări dese în personalul care se ocupă de implementarea proiectelor, întâzieri în obținerea avizelor, autorizațiilor, actelor de reglementare de la diverse instituții în perioada de pregătire cu consecințe în perioada de implementare),
- alocările și bugetele proiectelor sunt insuficiente uneori pentru implementare iar contractele nu dau posibilitatea unui management eficient în perioada de implementare și de aceea modelul de contract național va fi de real ajutor în implementarea proiectelor,
- achizițiile se blochează datorită cerințelor sau prevederilor restrictive cu privire la achiziții publice, exproprierile nu sunt realizate la timp, contestațiile prelungesc durata de contractare a componentelor proiectului,
- sunt probleme la beneficiari legate de întâzieri de multe ori nejustificate, întâzieri în demararea proiectelor, falimentul unor companii sau intrarea în insolvență,
- se încearcă o rezolvare punctuală a proiectelor și un portofoliu de proiecte mai mare decât alocarea astfel încât să existe proiecte care să acopere finanțarea, simplificarea fluxului financiar prin reluarea unor instrucțiuni din perioada anterioară de programare, manualul beneficiarului, un program de pregătire pentru beneficiari prevăzut a se începe în cursul lunii decembrie și pe parcursul anului viitor, organizarea de întâlniri de lucru cu experții JASPERS, seminarii, asistență tehnică pentru beneficiari din partea BEI, BERD.

Reprezentantul CE a precizat că semnarea contractelor cu clauza rezolutorie reprezintă un element de îngrijorare deoarece nu se înțelege cum se poate semna un contract înainte de evaluarea tehnică.

Dl. Cătălin Gheran a menționat că aceasta se aplică proiectelor majore cu aprobarea CE care durează (aproximativ 4 luni), iar clauza se referă la faptul că dacă proiectul nu este aprobat, AM POIM poate rezilia acest contract. Totodată, a precizat faptul că nu se semnează contracte de finanțare fără o evaluare tehnică a proiectului.

Dna. Antoanela Costea, reprezentanta WWF Romania, cu referire la organizarea de seminarii pe teme de mediu, adresează întrebarea dacă pot fi implicați în stabilirea obiectivelor acestor seminarii sau dacă pot participa la acestea.

Dl. Cătălin Gheran a menționat că aceasta se face cu asistență JASPERS pentru pregătirea proiectelor, iar dacă se află în lista de beneficiari răspunsul este afirmativ, iar în ceea ce privește proiectele de prevenire a inundațiilor se va organiza o întâlnire separată cu ANAR.

Dl. Cătălin Gheran a precizat că rata de contractare este de 30%, iar pentru sectorul energie, AP 7, au fost rambursate de la CE cheltuieli în valoare de 63 milioane lei (proiectul de termoficare Oradea).

În continuare, Dl. Cătălin Gheran a supus aprobării actualizarea planului de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 4 - Achiziții publice - *Existența unor măsuri de aplicare eficiente a dreptului Uniunii din domeniul achizițiilor publice în ceea ce privește fondurile ESI*. Planul de acțiune revizuit a fost votat de toți membrii prezenți (17 membri).

Dl. Cătălin Dragostin, reprezentantul ESCOROM adresează o întrebare cu privire la posibilitatea realocării, redistribuirii sau acceptării la finanțare pentru proiecte de încălzire din surse regenerabile inclusiv energie eoliană și inclusiv pentru Municipiul București.

Dl. Cătălin Gheran a menționat că la nivelul POIM nu se prevede finanțare din resurse eoliene, deoarece la momentul negocierii acordului de parteneriat cu CE, România se situa aproape de țintă și nu s-a acceptat din partea CE finanțarea sectorului de energie eoliană. Menționează ca este posibilă o deschidere a discuțiilor cu CE privind posibilitatea finanțării în măsura în care finanțarea pe cele trei surse nu va avea rezultatul scontat.

Dl. Cătălin Dragostin a precizat că nu susține construcția de noi centrale eoliene ci în cadrul conceptului de smart metering și smart grid folosirea energiei eoliene existente în conceptul de echilibrare a sistemului, folosind sistemul de termoficare ca "sink energy".

Dl. Cătălin Gheran a menționat că se vor solicita propuneri de finanțare, pentru a fi propuse către CE și adresează rugăminta de transmitere a acestor propuneri în vederea analizei și inițierii de discuții cu CE.

Cu privire la întrebările dlui Dragostin, reprezentantul CE a precizat că există un apel pentru rețeaua inteligentă (OS 6.1) și se poate verifica încadrarea la finanțare. Programele Operationale pot fi modificate în urma propunerii de către partea română iar perioada de analiză de către CE este de cel puțin 6 luni - 1 an.

Reprezentantul CE a considerat că dacă nu se progresează suficient și nu se transmit cereri de rambursare există posibilitatea pierderii de fonduri iar rolul programului este de a produce schimbări.

Dl. Cătălin Gheran a concluzionat următoarele:

- membrii SCS Energie au aprobat actualizarea planului de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 4 - Achiziții publice - *Existența unor măsuri de aplicare eficiente a dreptului Uniunii din domeniul achizițiilor publice în ceea ce privește fondurile ESI*;
- toate ghidurile pentru sectorul de energie au fost lansate (dintre care 2 relansate, ca urmare a modificării schemelor de ajutor de stat);
- cele trei proiecte majore au de parcurs etape până la finalizarea pregătirii și posibilitatea de a demara implementarea;
- propunerea de a primi propuneri de proiecte pentru alte domenii de finanțare care ar putea fi avute în vedere din perspectiva faptului că există o cerere scăzută pentru domeniul finanțat;
- în 2018 nu se estimează un risc de dezangajare la nivelul sectorului de energie din POIM, însă, există posibile constrângeri la finalul anului 2019, în situația în care nu crește riscul de contractare și implementare;
- nu există condiționalități ex-ante neîndeplinite la nivelul acestui sector care să conducă la blocarea finanțării în acest an;

Acțiuni propuse:

- ✓ Beneficiarii celor trei proiecte (Transgaz, Transelectrica și PMB) trebuie să transmită către Secretariatul SCS E clarificările solicitate în cadrul reuniunii, până la data de 8 decembrie a.c.;
- ✓ AM POIM va înainta PMB solicitările formulate în cadrul SCS E referitoare la Strategia de Termoficare a municipiului București;
- ✓ Membrii SCS pot transmite AM POIM propuneri (fundamentate) pentru alte domenii de finanțare din cadrul sectorului de energie POIM, astfel încât AM POIM să poată iniția discuții cu Comisia Europeană pe tema oportunității/posibilității unei viitoare modificări de program în acest sens.

În final, reprezentantul CE, Dl. Damian Cocard, a precizat că avertismentele nu sunt menite a critica, ci pentru realizarea premiselor progresului, în special prin dezvoltarea componentei de energie. Totodată, Dl. Cocard a subliniat importanța unui bune colaborări între toate părțile implicate și a unui dialog de calitate ce trebuie condus la nivelul AM POIM cu toți actorii POIM și ai sectorului de energie în special.

Secretariat Permanent SCS Energie

Întocmit: consilier, Marina Rusu